

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2026: 58; 197–206 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2026.58.13922>

УДК 070:37.091.33:378

МЕДІАОСВІТА В РЕГІОНАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ВІННИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

Віталій Гандзюк

*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
вул. К. Острозького, 32, 21001, Вінниця, Україна*

e-mail: v.o.handziuk@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4312-6848>

У статті проаналізовано стан та особливості впровадження медіаосвіти у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (ВДПУ). Розглянуто специфіку підготовки журналістів у регіональному контексті, структуру освітніх програм, практикоорієнтовані модулі та матеріально-технічне забезпечення. Особливу увагу приділено академічній мобільності, міжнародній співпраці, ролі медіаграмотності у загальноосвітньому процесі. Підкреслюється унікальність ВДПУ як регіонального центру медіаосвіти, що поєднує академічну ґрунтовність із відкритістю до інновацій та цифрових медіа.

Ключові слова: медіаосвіта, журналістика, регіональні ЗВО, ВДПУ, освітні програми, медіаграмотність, академічна мобільність.

Вступ. Сучасне інформаційне суспільство ставить нові вимоги до якості професійної освіти, зокрема у сфері журналістики та масових комунікацій. З огляду на постійне зростання ролі медіа у демократичних трансформаціях, виклики цифрової доби та інформаційної безпеки, все більшої актуальності набуває впровадження медіаосвітніх практик у систему вищої освіти. Особливе значення в цьому контексті мають регіональні заклади вищої освіти, які не лише забезпечують підготовку фахівців, а й виконують просвітницьку та комунікаційну функції у своїх спільнотах.

У цьому контексті діяльність Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського є показовою. Як один із провідних осередків журналістської освіти центрального регіону України, ВДПУ здійснює системну, практикоорієнтовану та науково обґрунтовану підготовку медіафахівців, що поєднує академічні засади з інноваційними підходами до навчання.

Теоретичне підґрунтя та методологічна основа дослідження. Розвиток медіаосвіти в Україні сьогодні характеризується етапом становлення та пошуку ефективних моделей. Основна увага приділяється її інтеграції в освітній процес і роботу бібліотек. Водночас наукові дослідження в цій сфері розгортаються у різних напрямках

і демонструють швидку динаміку, прагнучи встигати за глобальними тенденціями. В українському контексті найбільш виразно простежуються педагогічний, інформаційний, культурологічний та соціально-психологічний підходи¹.

Вивчення медіаосвіти в педагогічному аспекті активно здійснюється українськими дослідниками, серед яких варто відзначити В. Андрущенка, І. Дичківську, Н. Духаніну, В. Кременя, В. Лозового, Г. Онкович, І. Чемерис. У психологічному напрямі цим питанням присвячують свої праці Г. Боришполець, Л. Найдьонова, Н. Череповська. Соціально-комунікаційний підхід до медіаосвіти висвітлюється в роботах О. Буріма, В. Іванова, Т. Іванової, В. Ільганаєвої, Г. Почепцова, В. Різуна.

Постановка проблеми. Проблематика дослідження зумовлена потребою теоретичного осмислення й практичного аналізу формування якісного освітнього середовища для підготовки журналістів у регіональних ЗВО, зокрема в умовах цифровізації медіа, зростання ролі критичного мислення, а також посилення викликів дезінформації й інформаційних загроз.

Незважаючи на загальнонаціональну тенденцію до централізації якісної журналістської освіти у столичних закладах, значна частина студентів обирає для здобуття фаху регіональні університети. Водночас інформація про рівень підготовки, матеріально-технічні ресурси, інноваційні підходи й інтеграцію в міжнародний освітній простір у таких ЗВО залишається недостатньо систематизованою².

Актуальність обраної теми зумовлена потребою дослідити, наскільки ефективно на регіональному рівні реалізується концепція медіаосвіти, які освітні моделі застосовуються для формування професійної журналістської компетентності та як забезпечується адаптація студентів до сучасних викликів медіаринку³.

Виклад основного змісту. У контексті розбудови інформаційного суспільства та зростання ролі медіа в демократичних процесах особливої актуальності набуває питання якісної журналістської освіти. Регіональні заклади вищої освіти, зокрема на Вінниччині, відіграють важливу роль у формуванні нового покоління фахівців медіагалузі.

На території Вінницької області журналістів готують переважно у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського та у деяких інших ЗВО, зокрема Вінницькому національному технічному університеті (в межах комунікаційних або суміжних спеціальностей), Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, а також Вінницькому торговельно-економічному інституті КНТЕУ у рамках дисциплін з медіакомунікацій та освітньої програми «Реклама та зв'язки з громадськістю». Однак лише ВДПУ імені Михайла Коцюбинського здійснює системну та повноцінну підготовку журналістів за фаховою спеціальністю 061 «Журналістика» відповідно до державного стандарту.

ВДПУ ім. М. Коцюбинського має кафедру журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, яка спеціалізується виключно на підготовці журналістів і медіафа-

¹ “Медіаосвіта як чинник підвищення якості освіти та засіб протистояння гуманітарної агресії” (2015), Аналітична записка Національного інституту стратегічних досліджень, 15 трав. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1795> (дата звернення: 23.03.2025).

² Дуцик, Д. Р. (2022), “Трансформація сфери медіаграмотності в умовах повномасштабної війни в Україні”, Аналітичний звіт, Український інститут медіа та комунікації, Київ, 23 с.

³ Огляд українських ініціатив з медіаграмотності за 2024 рік (2024), Фільтр, 33 с.

хівців. На відміну від інших регіональних закладів, де журналістика часто інтегрується в більш широкі гуманітарні напрями або викладається фрагментарно в межах спеціальностей зі зв'язків із громадськістю чи філології, у ВДПУ реалізується цілісний професійно орієнтований підхід, з акцентом на практичну підготовку, роботу з сучасними медіатехнологіями, а також розвиток критичного мислення та журналістської етики⁴.

У порівнянні з іншими ЗВО регіону, саме ВДПУ має власну телестудію, радіостудію, медіацентр, лабораторії та сучасні мультимедійні аудиторії, що використовуються в навчальному процесі; розгалужену мережу партнерств із локальними та національними медіа, що дозволяє студентам проходити практику в реальних умовах; міжнародну академічну співпрацю, зокрема участь у програмах Erasmus+ і публікації у міжнародних наукових виданнях, що поки що не є характерною рисою більшості інших регіональних ЗВО.

Для порівняння, у Вінницькому національному технічному університеті окремої журналістської спеціальності немає, однак окремі модулі з медіакомунікацій інтегруються до програм підготовки фахівців у сфері PR, маркетингу та цифрового дизайну. Це дозволяє студентам опанувати окремі інструменти медійної роботи, проте не передбачає ґрунтовної підготовки з журналістики як самостійної галузі.

Також у деяких коледжах Вінницької області пропонується передвища освіта з основ журналістики або інформаційної діяльності, однак ці програми є короткостроковими, мають обмежену фахову спрямованість і готують фахівців технічного рівня (наприклад, помічників редактора, коректорів, репортерів локальних медіа).

Таким чином, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського виступає єдиним регіональним закладом вищої освіти на Вінниччині, який забезпечує повноцінну, системну та інноваційно спрямовану підготовку журналістських кадрів, що відповідає як національним освітнім стандартам, так і викликам сучасної інформаційної доби. У цьому контексті ВДПУ можна розглядати як центр медіаосвіти регіонального рівня, який виконує не лише освітню, але й про-світницьку, наукову та комунікаційну функції в медіасфері Поділля.

Фахову підготовку журналістів у ВДПУ здійснює кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, що функціонує в межах факультету філології й журналістики. Підготовка здійснюється за спеціальністю 061 «Журналістика» за освітніми ступенями бакалавра та магістра, відповідно до затверджених стандартів вищої освіти. Освітній процес спрямований на формування у студентів як загальних, так і професійних компетентностей, необхідних для діяльності в різних секторах сучасного медіа.

Особливістю підготовки журналістів у ВДПУ є міждисциплінарний та практикоорієнтований підхід, що реалізується через поєднання теоретичних курсів із практичними навчальними модулями, тренінгами та проектною діяльністю. Навчальний план передбачає вивчення дисциплін, які охоплюють широкий спектр галузевих знань: історія та теорія журналістики, журналістська етика, медіаправо,

⁴ *Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю як освітньо-науковий осередок формування медіафахівців: досвід і перспективи : монографія* (2025), Укл.: В. О. Гандзюк, В. М. Каленич, С. Д. Гальчак, І. С. Одобецька, П. В. Слотюк, Т. О. Цепкало, І. М. Богачук, Видавничий дім «Гельветика», Одеса, 148 с.

газетно-журнальне, теле- та радіовиробництво, інтернет- і діджитал-журналістика, фотожурналістика, методика журналістської діяльності, зв'язки з громадськістю та реклама тощо. У ВДПУ імені Михайла Коцюбинського особливу увагу приділяють гармонійному поєднанню фундаментальних теоретичних знань із активним практичним досвідом, що дає змогу студентам глибше зрозуміти професію журналіста та бути готовими до реальної роботи у медіасфері. Запропоновані освітні компоненти дають студентам необхідний аналітичний інструментарій, розуміння структури медіа, ролі журналіста у суспільстві та етичних норм професії⁵.

Одночасно з теорією студенти активно залучаються до практичної діяльності. На заняттях з практичної журналістики та журналістського фаху студенти готують власні текстові матеріали, аудіо- і відеорепортажі, інтерв'ю, новини. Вони працюють над написанням статей, монтажем відео, створенням подкастів, що формує комплексні професійні навички. Університет має власні студентські медіа: газету, радіо, телестудію, онлайн-платформи. Студенти можуть долучатися до їх роботи, отримуючи досвід у редакційній діяльності, організації інформаційних кампаній, управлінні контентом⁶. Регулярно організовуються тематичні воркшопи, тренінги, майстер-класи від практиків журналістики, де студенти відпрацьовують навички інтерв'ювання, репортажу, фактчекінгу. ВДПУ співпрацює з провідними місцевими і національними медіа, що дає можливість студентам проходити практику в реальних редакціях, від газет і телеканалів до цифрових платформ. Це допомагає познайомитись із професійним середовищем, набути досвіду роботи у команді, зрозуміти вимоги ринку. У освітньому процесі використовують цифрові інструменти, редакторські системи, програми для обробки фото та відео, платформи для публікації та аналізу контенту, соцмережі, інструменти фактчекінгу і OSINT.

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського активно долучається до процесу інтеграції медіаосвіти в освітні програми, що відповідає сучасним викликам інформаційного суспільства та потребам формування критичного мислення у студентів. Університет здійснює комплексний підхід до впровадження компетенцій з медіаграмотності. У навчальних планах факультетів, що готують майбутніх педагогів, психологів, юристів, менеджерів, передбачені дисципліни або окремі навчальні модулі, присвячені основам медіаграмотності, критичному аналізу інформації та роботі з медіаінструментами. Це дозволяє майбутнім фахівцям не лише отримати теоретичні знання, але й сформувати практичні навички, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Окрім основних навчальних дисциплін, студенти мають можливість обирати факультативи, присвячені інформаційній безпеці, фактчекінгу, роботі з цифровими платформами, що дозволяє поглибити їхні знання з медіаграмотності та актуалізува-

⁵ Гандзюк, В. О., Одобецька, І. С. (2025), "Роль, значення та практичні аспекти впровадження медіаграмотності в університетській освіті: з досвіду Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського", *Інформаційна грамотність в умовах воєнного стану: обробка, захист та презентація даних: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації*, 2 грудня – 12 січня 2025 року, Львів – Торунь, Liha-Pres, 188 с.

⁶ *Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю як освітньо-науковий осередок формування медіафахівців: досвід і перспективи : монографія* (2025), Укл.: В. О. Гандзюк, В. М. Каленич, С. Д. Гальчак, І. С. Одобецька, П. В. Слотюк, Т. О. Цепкало, І. М. Богачук, Видавничий дім «Гельветика», Одеса, 148 с.

ти їхні компетенції відповідно до сучасних інформаційних викликів. ВДПУ заохочує студентів брати участь у наукових дослідженнях, проєктній діяльності та ініціативах, пов'язаних із аналізом медіапростору, розробкою медіаінструментів або просвітницькими кампаніями з протидії дезінформації. Це сприяє не лише формуванню професійних навичок, а й активному громадянському позиціюванню майбутніх педагогів.

Поєднання теоретичних знань з практичними навичками та акцент на медіаграмотність забезпечують комплексну підготовку майбутніх журналістів у ВДПУ. Цей підхід дозволяє студентам не лише здобути професійні знання, але й розвинути критичне мислення та здатність ефективно працювати в сучасному медіа-просторі.

Важливою складовою освітнього процесу є організація виробничої практики. Студенти мають можливість проходити практику в редакціях регіональних та національних медіа, інформагентствах, телерадіокомпаніях, онлайн-медіа, пресслужбах органів державної влади й самоврядування. Серед постійних партнерів кафедри – редакції газет «Вінниччина», «Вінницька газета», телеканали «ВІТА», «Вінниччина», «Суспільне. Вінниця», телерадіокомпанія «ТАКТ», а також низка інших медіа Вінниччини, Житомирщини, Хмельниччини та Івано-Франківщини.

Ефективна підготовка журналістських кадрів у сучасних умовах неможлива без належної матеріально-технічної бази, яка забезпечує можливості для здобуття практичних навичок, апробації творчих ідей, а також розвитку цифрових і мультимедійних компетентностей студентів. У цьому контексті Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського демонструє послідовну роботу зі створення інфраструктури, необхідної для якісного навчання за спеціальністю 061 «Журналістика». Університет має аудіовізуальні лабораторії, телестудію, радіостудію, мультимедійні класи, медіацентр та освітній хаб NotBox, які активно використовуються у навчальному процесі та при реалізації студентських медіапроєктів.

Ключовим структурним підрозділом, що забезпечує практичну підготовку майбутніх журналістів, є Медіацентр ВДПУ. Підрозділ виконує функції навчально-виробничої лабораторної бази та водночас є креативним простором для студентських ініціатив у сфері медіавиробництва. Він оснащений сучасною аудіо- та відеотехнікою.

Журналістські студії та навчальні лабораторії, розміщені на базі кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, облаштовані мультимедійними проєкторами, інтерактивними дошками, екранами, документ-камерами, що дозволяє ефективно демонструвати візуальний матеріал і реалізовувати модулі, орієнтовані на роботу з текстом, зображенням, відео.

Університет також має відкриту Wi-Fi-мережу, комп'ютеризовані навчальні аудиторії, доступ до інтернет-ресурсів та баз даних (у тому числі українських відкритих медіаархівів), що дає змогу використовувати цифрові джерела інформації під час підготовки журналістських матеріалів.

На базі університетської бібліотеки діє електронний репозиторій наукових, навчально-методичних матеріалів, а також створено відкритий доступ до навчальних курсів кафедри у вигляді Google-класів, відеолекцій, презентацій, методичних розробок. Ці ресурси активно використовуються як у межах аудиторних занять, так і в рамках самостійної роботи студентів.

Крім цього, університет має дружні партнерські зв'язки із регіональними медіа, завдяки чому студенти мають можливість працювати на реальному медіаобладнанні під час практик, стажувань і реалізації творчих проєктів. Серед таких партнерів –

телеканал «Віта», медіахолдинг «RIA», газети «33 канал», «Вінниччина», інтернет-платформи «НаПарижі», «Місто», «Вінниця.info».

Університет активно оновлює та модернізує свою технічну базу завдяки участі у грантових програмах, а також за рахунок внутрішнього фінансування. Важливу роль у забезпеченні технічних потреб виконує співпраця з донорськими організаціями, які підтримують розвиток медіаосвіти в регіонах.

Таким чином, матеріально-технічне забезпечення ВДПУ відповідає сучасним вимогам до журналістської освіти і створює передумови для формування в майбутніх фахівців професійних навичок роботи з інформацією в умовах цифрової трансформації медіа. Це забезпечує випускникам конкурентоспроможність як на регіональному, так і на всеукраїнському медіаринку.

Одним із важливих напрямів стратегічного розвитку сучасної медіаосвіти є інтернаціоналізація навчального процесу та наукової діяльності. Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського активно реалізує цю стратегію, розвиваючи міжнародне академічне партнерство, участь у спільних наукових ініціативах, а також залучення здобувачів освіти до освітніх програм за кордоном.

Студенти-журналісти ВДПУ мають можливість долучатися до міжнародних програм академічної мобільності, зокрема Erasmus+, що дозволяє пройти семестрове навчання в університетах Європейського Союзу та отримати унікальний досвід міжкультурної комунікації, порівняння журналістських стандартів, ознайомлення з європейською системою медіаосвіти. Університет також підтримує індивідуальні за洋ки студентів до інших короткострокових та довгострокових навчальних проєктів і літніх шкіл за кордоном.

Викладачі кафедри систематично проходять міжнародні науково-педагогічні стажування в закладах вищої освіти та наукових установах Європи. Серед основних партнерів – Куявський університет у Влоцлавеку (Польща), Інститут науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку (Польща), інші інституції, що займаються розвитком освіти у сфері соціальних комунікацій. Такі стажування сприяють професійному зростанню викладачів, впровадженню новітніх педагогічних методик і збагаченню навчального контенту кафедри міжнародним досвідом.

Викладачі та здобувачі кафедри є активними учасниками міжнародного наукового обміну: результати їхніх досліджень опубліковано в збірниках та журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science, Index Copernicus, DOAJ тощо. Це свідчить про високий науковий рівень досліджень у галузі медіаосвіти, журналістики, реклами та комунікацій⁷.

Щорічно викладачі кафедри беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях, де презентують результати досліджень з питань масової комунікації, цифрових медіа, журналістської освіти.

Кафедра є членом таких наукових об'єднань, як Центр українсько-європейського наукового співробітництва (Польща). Це дозволяє інтегруватися в європейський

⁷ Гандзюк, В. О. (2025), «Актуальні проблеми та перспективи підготовки журналістів у закладах вищої освіти», *Журналістика й мистецтво слова: збірник наукових статей*, гол. редактор Т. О. Цепкало; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вип. 17, ТОВ «Меркюрі-Поділля», с. 7-11.

науковий простір, брати участь у міжнародних грантах і дослідницьких ініціативах, обмінюватися методичними матеріалами та результатами досліджень із закордонними колегами.

Майбутні журналісти також долучаються до міжнародних навчальних програм, проходять курси та онлайн-лекції зарубіжних фахівців на таких платформах, як Prometheus, Coursera, edX, що дозволяє розширити спектр знань з міжнародних комунікацій, цифрової журналістики, медіаграмотності тощо. Значна кількість студентів бере участь у Міжнародній мультимедійній школі, де працюють з фахівцями із США, Німеччини, Польщі, Литви.

Отже, міжнародна співпраця кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю ВДПУ не лише сприяє оновленню змісту освітніх програм відповідно до європейських стандартів, а й відкриває широкі перспективи для академічної та професійної мобільності студентів і викладачів. Це є важливим чинником підвищення конкурентоспроможності випускників на глобальному ринку праці в галузі медіа та комунікацій.

Випускники кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського демонструють високу професійну затребуваність та успішно реалізуються у медіасфері як на регіональному, так і на загальнонаціональному рівнях. Географія їхньої журналістської діяльності охоплює як Вінниччину, так і провідні центри медіа України – Київ, Львів, Харків, Одесу. Вони не лише підтримують зв'язок з кафедрою, а й активно долучаються до освітнього процесу: проводять майстер-класи, лекції, беруть участь у перегляді та вдосконаленні навчальних програм.

Таким чином, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського виступає як вагомий центр підготовки медіафахівців у центральному регіоні України. Його діяльність і досвід демонструють потенціал регіональних ЗВО в забезпеченні якісної журналістської освіти, що поєднує академічну ґрунтовність, практичну орієнтованість та відкритість до інновацій і міжнародних стандартів.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського є провідним регіональним осередком медіаосвіти, який забезпечує повноцінну підготовку журналістських кадрів згідно з державними стандартами та європейськими підходами. Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю ВДПУ реалізує комплексну освітню модель, що поєднує фундаментальну теоретичну базу, практикоорієнтовані навчальні модулі, матеріально-технічну інфраструктуру та міжнародну академічну мобільність.

Освітній процес у ВДПУ спрямований на формування критичного мислення, медіаграмотності та адаптивності студентів до викликів сучасного цифрового середовища. Завдяки потужній практичній базі, широкій мережі партнерських медіа, залученню до міжнародних проєктів і розвитку науково-дослідницької діяльності університет формує конкурентоспроможних, професійно орієнтованих та соціально відповідальних журналістів.

Таким чином, досвід ВДПУ може бути використаний як модель ефективної реалізації медіаосвіти у регіональних закладах вищої освіти України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гандзюк, В. О. (2025), “Актуальні проблеми та перспективи підготовки журналістів у закладах вищої освіти”, *Журналістика й мистецтво слова: збірник наукових статей*, гол. редактор Т. О. Цепкало; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вип. 17, ТОВ «Меркюрі-Поділля», с. 7-11.
2. Гандзюк, В. О., Одобецька, І. С. (2025), “Роль, значення та практичні аспекти впровадження медіаграмотності в університетській освіті: з досвіду Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського”, *Інформаційна грамотність в умовах воєнного стану: обробка, захист та презентація даних: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 2 грудня – 12 січня 2025 року*, Львів – Торунь, Liha-Pres, 188 с.
3. Дуцик, Д. Р. (2022), “Трансформація сфери медіаграмотності в умовах повномасштабної війни в Україні”, *Аналітичний звіт*, Український інститут медіа та комунікації, Київ, 23 с.
4. *Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю як освітньо-науковий осередок формування медіафахівців: досвід і перспективи : монографія* (2025), Укл.: В. О. Гандзюк, В. М. Каленич, С. Д. Гальчак, І. С. Одобецька, П. В. Слотюк, Т. О. Цепкало, І. М. Богачук, Видавничий дім «Гельветика», Одеса, 148 с.
5. “Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція)” (2016), *Детектор медіа*, 24 квіт. URL: http://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya (дата звернення: 27.04.2025).
6. “Медіаосвіта як чинник підвищення якості освіти та засіб протистояння гуманітарної агресії” (2015), *Аналітична записка Національного інституту стратегічних досліджень*, 15 трав. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1795> (дата звернення: 23.03.2025).
7. *Огляд українських ініціатив з медіаграмотності за 2024 рік (2024)*, Фільтр, 33 с.

REFERENCES

1. Handziuk, V. O. (2025), “Aktualni problemy ta perspektyvy pidhotovky zhurnalistiv u zakladyakh vyshchoi osvity”, *Zhurnalistyka y mystetstvo slova: zbirnyk naukovykh statei*, hol. redaktor T. O. Tsepkalo; Vinnytskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Mykhaila Kotsiubynskoho, Vyp. 17, TOV «Merk'iuri-Podillia», s. 7–11.
2. Handziuk, V. O., Odobetska, I. S. (2025), “Rol, znachennia ta praktychni aspekty vprovadzhenia mediahramotnosti v universytetskii osviti: z dosvidu Vinnytskoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho”, *Informatsiina hramotnist v umovakh voiennoho stanu: obrobka, zakhyst ta prezentatsiia danykh: materialy vseukrainskoho nauково-pedahohichnogo pidvyshchennia kvalifikatsii*, 2 hrudnia – 12 sichnia 2025 roku, Lviv – Torun, Liha-Pres, 188 s.
3. Dutsyk, D. R. (2022), “Transformatsiia sfery mediahramotnosti v umovakh povnomasshtabnoi viiny v Ukraini”, *Analitychnyi zvit*, Ukrainskyi instytut media ta komunikatsii, Kyiv, 23 s.
4. *Kafedra zhurnalistyky, reklamy ta zviazkiv z hromadskistiu yak osvitno-naukovyi osередok formuvannia mediafakhivtsiv: dosvid i perspektyvy: monohrafiia* (2025),

- Ukl.: V. O. Handziuk, V. M. Kalenych, S. D. Halchak, I. S. Odobetska, P. V. Slotiuk, T. O. Tsepkalo, I. M. Bohachuk, Vydavnychiy dim «Helvetyka», Odesa, 148 s.
5. “Kontsepsiia vprovadzhennia mediaosvity v Ukraini (nova redaktsiia)” (2016), *Detektor media*, 24 kvitnia, URL: http://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontsepsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya (data zvernennia: 27.04.2025).
 6. “Mediaosvita yak chynnyk pidvyshchennia yakosti osvity ta zasib protystoiannia humanitarnoi ahresii”, *Analychna zapyska Natsionalnoho instytutu stratehichnykh doslidzhen*, URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1795> (data zvernennia: 23.03.2025).
 7. *Ohliad ukrainskykh initsiatyv z mediahramotnosti za 2024 rik (2024)*, *Filtr*, 33 s.

MEDIA EDUCATION IN REGIONAL HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: THE EXPERIENCE OF MYKHAILO KOTSIUBYNSKYI STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY OF VINNYTSIA

Vitalii Gandziuk

Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University of Vinnytsia

Kn. Ostrozkyi Str., 32, Vinnytsia, Ukraine, 21001

e-mail: v.o.handziuk@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4312-6848>

The article examines the implementation of media education in higher education institutions through the case study of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (VSPU), one of the leading regional centers for journalism education in central Ukraine. The research focuses on the role of regional universities in training competitive media professionals under conditions of digital transformation, information threats, and the growing importance of media literacy in contemporary society.

The purpose of the study is to analyse organisational, educational, and infrastructural approaches to media education at VSPU, with particular attention to journalism training programs, practice-oriented learning models, and the integration of media literacy competencies into the educational process. The research methodology combines descriptive and analytical approaches, including the analysis of educational programs, institutional practices, and material and technical resources.

The article highlights the specificity of journalism education in regional higher education institutions, emphasising their educational, cultural, and communicative functions within local communities. It is argued that VSPU ensures a holistic professional training model that integrates fundamental theoretical knowledge with intensive practical training. Journalism students actively participate in creating media content through university media platforms, including television and radio studios, student publications, and digital media projects, which helps develop professional, ethical, and critical thinking skills.

Special attention is paid to the role of media literacy as a cross-cutting competence for students of journalism and other specialties. The article also outlines the importance of international academic cooperation, academic mobility programs, and participation in international research projects as factors enhancing the quality of media education and aligning it with European standards.

The findings demonstrate that Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University functions as a regional hub for media education, successfully combining academic traditions with innovation, practical orientation, and openness to global educational trends. The experience analysed in this study can serve as a model for the development of media education in other regional higher education institutions in Ukraine.

Key words: media education, journalism, regional higher education institutions, VSPU, educational programs, media literacy, academic mobility.

Отримано редакцією видання / Received: 19.12.2025

Порецензовано / Revised: 20.12.2025

Схвалено до друку / Accepted: 22.12.2025

Опубліковано на сайті видання / Published on the publication's website: 29.01.2026